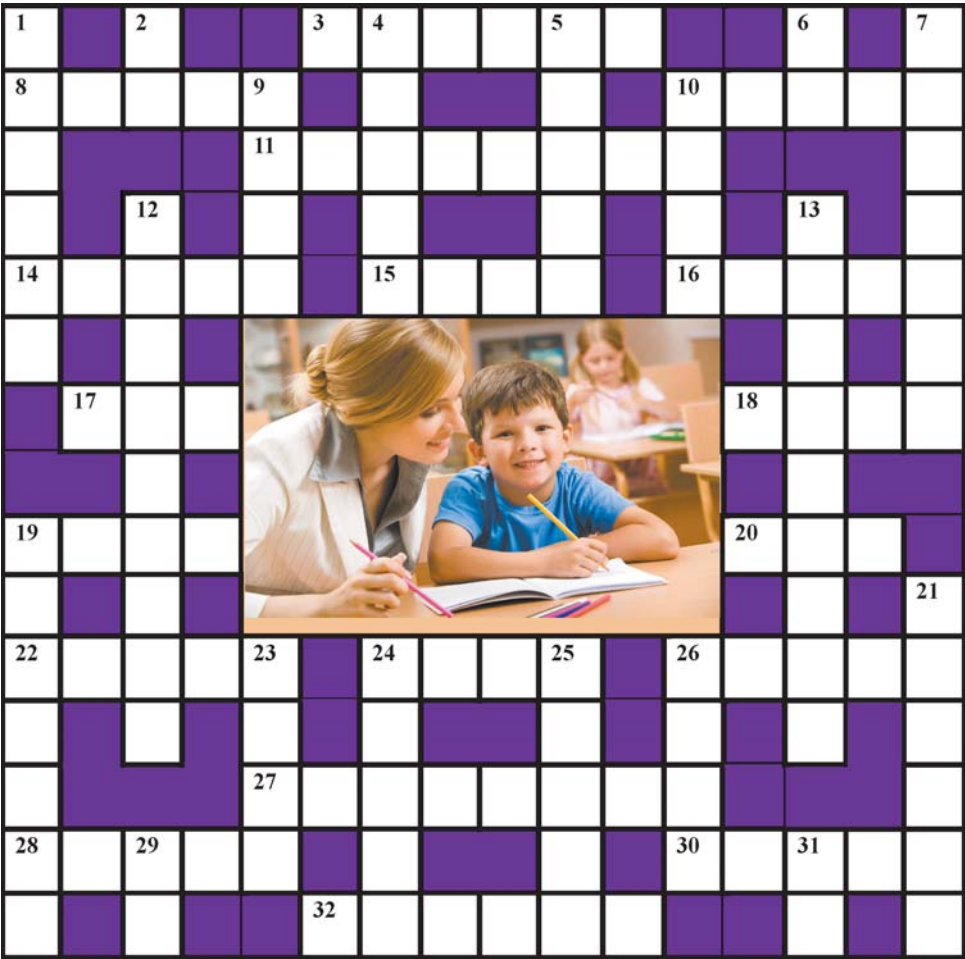

«Першай настаўніцы твар»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 3. «Я не забуду ніколі // ..., пеналы, буквар, // Першыя радасці ў школе, // Першай настаўніцы твар». З верша С. Грахоўскага «Першая настаўніца». 8. Веды — ..., які паўсюль ходзіць за тым, хто ім валодае (кітайская прык.). 10. ... і настаўнік пазнаюцца па плоду (прык.). 11. Сшытак — ... вучня і настаўніка (прык.). 14. Сухі, рэзкі гук. 15. Паляўнічы-прафесіянал. 16. Восенняя кветка. 17. З кніжкаю жыць — ... не тужыць (прык.). 18. «О матчына ...! Маленства вясна! // Ніколі ніхто мне цябе не замяніць». З верша А. Бачылы «Матчына ...». 19. Без пары і ... не расце (прык.). 20. ... — найлепшы настаўнік (прык.). 22. Грошы, што выдаюцца ў лік будучых плацяжоў. 24. «Яна ж яго вучыла ў школе, // Мо год які. Дзясяты ...!» // «Гуляць вучыла ў валеіболы!» З вершаванага рамана П. Місько «Пакуль зямлю мілуе сонца». 26. Ускосны падатак. 27. «... — маці ўсіх злачынстваў. Злачынства перш за ўсё — неразумнасць». А. Бальзак. 28. Дарага, шлях. 30. Абласны горад у Сібіры, дзе ўстаноўлены помнік першай настаўніцы. 32. Той, хто валодае вялікімі ведамі ў чым-небудзь.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Адукацыя, навучанне. 2. Малаазійская багіня, маці багоў. 4. Урачыстае праходжанне. 5. Самы хуткі бег каня. 6. Другая нота музычнай гамы. 7. Буйны польскі горад, дзе ўстаноўлены помнік школьнай парце. 9. Светла-

вая пляма на цёмным фоне. 10. Вопратка з верхам і падкладкай з футра. 12. Настаўнік, які рэпеціруе. 13. ... настаўніка карыснейшая за ласку бацькоў (персідская прык.). 19. ... — не хвароба, гады не аднімае (прык.). 21. ... — да мудрасці ступенька (прык.). 23. «Асёл так шчыра ўчыцца ўмеў, // Што кніжкі ўсе, як ..., з'еў». З байкі Янкі Купалы «Асёл і навука». 24. Вялікі салодкі плод. 25. Газіраваны фруктовы

напітак. 26. Цвёрды мінерал. 29. Хто ведае ... ды букі, таму і кнігі ў рукі (прык.). 31. «— Вось, — кажуць, — і дыплом табе. // Што гэта за

«дыплом», Баран — ні «...», ні «бэ». З байкі К. Крапівы «Дыпламаваны баран».

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Асвета, 2. Ма, 4. Шэсце, 5. Кар'ер, 6. Рэ, тва, 28. Траса, 30. Токмак, 32. Значок. ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Асвета, 2. Ма, 4. Шэсце, 5. Кар'ер, 6. Рэ, тва, 28. Траса, 30. Токмак, 32. Значок.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.34	19.38	13.04
Віцебск —	6.22	19.29	13.07
Магілёў —	6.24	19.28	13.04
Гомель —	6.22	19.23	13.01
Гродна —	6.50	19.52	13.02
Брэст —	6.52	19.51	12.59

Месяц

Першая квадра 09.09—15.09. Месяц у сузор'і Казярога.

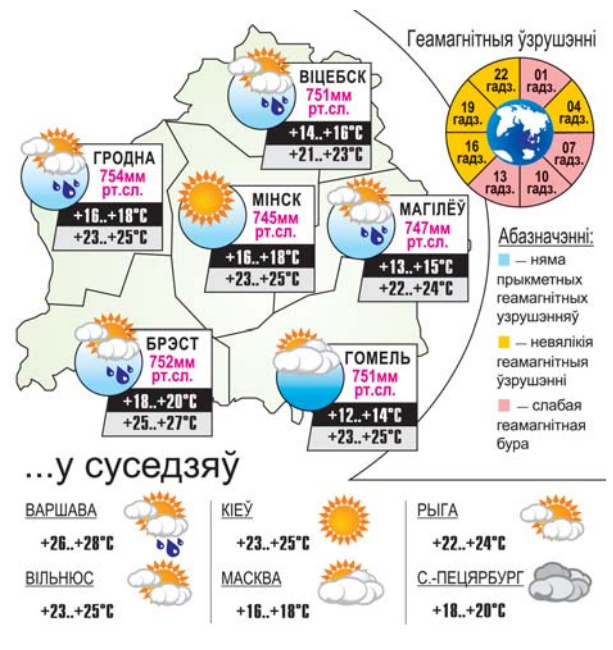
Імяніны

Пр. Ганны, Васіля, Георгія, Паўла, Рыгора, Фёдара. К. Ганны, Савы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

10 ВЕРАСНЯ 1899 год — нарадзіўся (Варшаўская губерня) Вольф Месінг, тэлепат, гіпнатызёр, празорлівец, чалавек-загадка. З 6 гадоў ён вучыўся ў синагозе, але неўзабаве яму гэта надакучыла, і ён уцёк з дому. Менавіта тады хлопчык упершыню даведаўся пра свае ўнікальныя здольнасці: у цягніку, дзе ехаў без квітка, кандуктар без ваганняў прабіў кампосцерам працягнуты яму маленькі Месінгам шматок газеты. Страціўшы ад голаду прытомнасць на вуліцы Берліна, ён трапіў у морг і цудам пазбег скальпеля паталагаана-тама — той пачуў тонкае сэрцабіцце. Ён вучыўся ў славутага неўрапаталага прафесара Абеля, быў знаёмы з Фрэйдам, аб'ездзіў увесь свет з выступленнямі, дэманструючы свае ўнікальныя здольнасці. А потым быў арыштаваны гітлераўцамі за прадказанне гібелі Гітлера, але змог уцячы з турэмнай камеры. Ён прабраўся да ракі Заходні Буг, пераплыў на другі бераг і апынуўся на савецкай тэрыторыі. Тут яго «псіхалагічныя эксперыменты» спадабаліся, ён пачаў гасцраляваць з канцэртнай брыгадай па гарадах Беларусі, пакуль прадстаўнікі НКВС не запрасілі яго ў Маскву, да

Сталіна. У якасці праверкі здольнасцяў Месінгу было дадзена заданне зняць у банку з рахунку 100 тыс. рублёў па пустой паперцы — і гэта яму лёгка ўдалося. Пасля гэтага выпадку ў касіра ледзь не здарыўся інфаркт, але, на шчасце, ён выжыў. Затым шмат гадоў Месінг выступаў у якасці ілюзіяніста ў савецкім цырку. Падчас вайны на свае сродкі пабудоваў два самалёты. Напісаў аўтабіяграфічную кнігу. Памёр у 1974 годзе.

1931

год — нарадзіўся (горад Капыль) Рэнальд Кныш, трэнер па спартыўнай гімнастыцы. Заслужаны трэнер Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч фізічнай культуры. Сярод яго выхаванцаў — алімпійскія чэмпіёнкі В. Корбут, А. Валчэцкая, чэмпіёнка СССР Т. Аляксеева і іншыя. Ганаровы грамадзянін Гродна.

1946

год — 70 гадоў з дня нараджэння (вёска Далговычы Мсціслаўскага раёна) Сярге-

енкі Мікалая Іванавіча, беларускага вучонага ў галіне анестэзіялогіі і рэаніматалогіі, доктара медыцынскіх навук. Аўтар навуковых прац па пытаннях эмацыйнай і нейравегетатыўнай абароны арганізма ва ўмовах хірургічнай агрэсіі.

1984

год — была адкрыта ўнікальнасць ДНК — «генетычныя адбіткі». Брытанскі генетык Алекс Джэфрыз выявіў, што ДНК кожнага чалавека непаўторная і ўнікальная, як унікальныя адбіткі нашых пальцаў. Як адзначыў сам вынаходнік, гэта было як азарэнне. Ён разглядаў рэнтгенаўскія здымкі ДНК і раптам убачыў, што ланцужкі ДНК адрозніваюцца. Джэфрыз назваў іх «генетычнымі адбіткамі». Так зарадзілася «генетычная дактыласкапія». З дапамогай «генетычных адбіткаў» можна ўстанавіць сваяцтва, давесці дачыненне да злачынства ці наадварот — дапамагчы выйсці на свабоду людзям, якія трапілі за краты праз судовую памылку, — такіх прыкладаў ужо дастаткова шмат.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі: «А вось чуласць, чалавечнасць — Ім дарога проста ў вечнасць — Больш за ўсё нам даражэй».

УСМІХНЕМСЯ

Начальнік, памятай! Белым (незагарэлым) колерам пазначаны супрацоўнікі, якія ўсё яшчэ хочучь у адпачынак!

— Ці існуе сяброўства паміж мужчынам і жанчынай? — Э-э-э... Да сексу ці пасля?

Даражэнькіх нашых бабулечку і матулечку — Таццяну і Вольгу МАРКАВЫХ — віншuem з днём народзінаў! Жнівень і верасень — гэта сябры. Маці з дачкою побач у жыцці. Пачатак восені — лета дары. Подых падзякі ды фарбаў віры — Усё вас віншуе, адорвае, любых, Каб у сэрцы суладдзе было назаўжды.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by, (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3615.

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30 9 верасня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12